

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců Mgr. Lenky Krupičkové a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobce: **X**, zastoupen Mgr. Petrem Dvořákem, advokátem se sídlem Vinohradská 22, Praha 2, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 9. 7. 2020, č. j. 62 A 78/2019 - 84,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III.** Žalobci **s e v r a c í** soudní poplatek ve výši 1 000 Kč, který bude vyplacen z účtu Nejvyššího správního soudu k rukám zástupce žalobce Mgr. Petra Dvořáka, advokáta, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Dne 29. 7. 2015 požádal žalobce o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání. Ministerstvo vnitra (dále též „ministerstvo“) rozhodnutím ze dne 18. 11. 2015, č. j. OAM-24894-17/DP-2015, žádost zamítlo, neboť žalobce nedoložil zákonem požadovanou výši úhrnného měsíčního příjmu. K odvolání žalobce žalovaná uvedené rozhodnutí zrušila a věc vrátila ministerstvu k novému projednání. Ministerstvo poté vyzvalo žalobce dne 25. 6. 2018 k doložení aktuálních dokladů nezbytných pro posouzení jeho žádosti. Rozhodnutím ze dne 13. 12. 2018, č. j. OAM-24894-38/DP-2015, ministerstvo žádost žalobce opět zamítlo, neboť se nepodařilo ověřit v ní uvedené údaje [žalobce k žádosti nedoložil doklad o výši zaplaceného pojistného na sociální zabezpečení a na státní politiku zaměstnanosti (dále též „doklad o uhrazeném pojistném“), který je nezbytný pro výpočet čistého měsíčního příjmu].

[2] Proti uvedenému rozhodnutí ministerstva podal žalobce odvolání, na jehož základě žalovaná rozhodnutím ze dne 12. 4. 2019, č. j. MV-40816-4/SO-2019, změnila výrok rozhodnutí ministerstva. Uvedla, že doba platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání se žalobci podle § 44a odst. 3 ve spojení s § 35 odst. 3 a § 37 odst. 2 písm. b) a v návaznosti na § 56 odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, v rozhodném znění (dále též „zákon o pobytu cizinců“) neprodlužuje, neboť ve stanovené lhůtě nebyly předloženy doklady za účelem ověření údajů uvedených v žádosti.

II.

[3] Žalobce napadl rozhodnutí žalované žalobou u Krajského soudu v Brně (dále též „krajský soud“), který ji shora označeným rozsudkem zamítl. Přisvědčil žalobci, že ve věci nebyla dodržena pořádková lhůta podle § 169 odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců. To však samo o sobě nezákonnost rozhodnutí nepůsobuje. Žalobce se měl bránit opatřením proti nečinnosti podle § 80 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále též „správní řád“). Přestože původně doložené podklady ztratily na aktuálnosti z důvodů na straně správních orgánů, bylo ministerstvo oprávněno (povinně) po žalobci požadovat předložení aktuálních dokladů. Samotná výzva ze dne 25. 6. 2018 byla sice rozsáhlá, avšak její text byl strukturován a významné pasáže zvýrazněny. Bylo z ní zcela zřejmé, jaké podklady ministerstvo požadovalo. Nadto byl žalobce ve správním řízení zastoupen advokátem. Byl-li žalobce vyzván k předložení dokladu o uhrazeném pojistném již výzvou ze dne 25. 6. 2018, nemuselo jej k jeho předložení ministerstvo vyzývat znovu. Žalobce sice předložil tento doklad spolu s doplněním blanketního odvolání dne 16. 1. 2019, avšak neuvedl žádné důvody, pro které nemohl chybějící doklad o uhrazeném pojistném předložit již před vydáním prvostupňového rozhodnutí. Žalovaná tak nemohla k pozdě předloženému dokladu podle § 82 odst. 4 správního řádu přihlídnout. Je pravdou, že z údajů obsažených v předloženém platebním výměru bylo možné zjistit, jaké výše měly dosahovat platby záloh na sociální pojištění, avšak pro posouzení splnění podmínky dostatečného měsíčního příjmu žalobce byly podstatné uskutečněné platby na sociální pojištění. Údaj vypočtený na základě platebního výměru by ve vztahu ke skutečně uhrazeným zálohám na sociální pojištění neměl vypovídající hodnotu. Krajský soud se tedy ztotožnil s posouzením věci ze strany žalované.

III.

[4] Žalobce (dále též „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu včasou kasační stížností z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). Namítl, že ve správním řízení nebyl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti a byly porušeny zásady správního řízení, neboť správní orgány nepřihlédly ke specifickým okolnostem případu a nešetřily oprávněné zájmy stěžovatele. Rozhodnutí správních orgánů jsou nedostatečně odůvodněna, a tudíž nepřezkoumatelná. Vadou nepřezkoumatelnosti je proto zatížen i napadený rozsudek. Krajský soud chybně vyhodnotil námítky týkající se skutečného stavu věci a hodnocení provedených důkazů ve vztahu ke skutečnosti, že stěžovatel doložil doklady již v původním řízení a před jeho koncem nebyl upozorněn na to, že tyto nejsou dostačující. Nebylo mu ani umožněno seznámit se s podklady rozhodnutí a k těmto se vyjádřit. Nemohl tak reagovat na zjištěné nedostatky žádosti. Dále stěžovatel poukázal na to, že doklady předkládal opakovaně, neboť v důsledku nečinnosti správních orgánů pozbyly platnosti. Dle jeho názoru byly předložené doklady pro prodloužení doby platnosti pobytového oprávnění dostačující. Pokud ministerstvo požadovalo další doklady, mělo vyvinout aktivitu směrem ke stěžovateli a postupovat tak, aby došlo ke zdárnému vyřešení věci. Správní orgány měly postupovat v souladu se zásadou materiální pravdy. Měly přitom k dispozici dostatek podkladů pro závěr, že stěžovatel splňuje zákonné podmínky pro vydání

pokračování

povolení k pobytu, zejména že jeho příjem je dostačující pro výživu rodiny. Takový přístup by byl správný oproti slepému trvání na doslovném znění zákona. K tomu odkázal na judikaturu Ústavního soudu i Nejvyššího správního soudu, která netoleruje orgánům veřejné moci a soudům formalistický postup za použití v podstatě sofistického odůvodňování zřejmé nespravedlnosti. Krajský soud dle stěžovatele porušil své přezkumné povinnosti, když nedostatečně zdůvodnil své rozhodnutí, nedostatečně vypořádal žalobní námítky a náležitě se nezabýval skutečným stavem věci. Zcela pominul prokazatelné chyby v postupu správních orgánů, a proto nemohly být splněny požadavky judikatury Ústavního soudu na odůvodnění soudních rozhodnutí.

IV.

[5] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázala na své rozhodnutí a na napadený rozsudek krajského soudu, s jehož závěry se ztotožnila.

V.

[6] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[7] Kasační stížnost není důvodná.

[8] Vzhledem k tomu, že stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti také důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., zabýval se Nejvyšší správní soud nejprve tímto důvodem. Bylo by předčasné zabývat se právním posouzením věci samé, bylo-li by napadené rozhodnutí krajského soudu skutečně nepřezkoumatelné či založené na jiné vadě řízení s vlivem na zákonost rozhodnutí o věci samé.

[9] Nejvyšší správní soud při posuzování nepřezkoumatelnosti rozsudků krajských soudů vychází z ustálené judikatury Ústavního soudu (např. nálezy ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, č. 34/1996 Sb. ÚS, a ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, č. 85/1997 Sb. ÚS), podle níž jedním z principů, které představují součást práva na řádný a spravedlivý proces (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, čl. 1 Ústavy), jež vylučuje libovůli při rozhodování, je povinnost soudů své rozsudky řádně odůvodnit (ve správním soudnictví podle § 54 odst. 2 s. ř. s.). Na judikaturu Ústavního soudu ostatně odkázal v kasační stížnosti také stěžovatel. Např. v nálezu ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, č. 64/2007 Sb. ÚS, Ústavní soud vyslovil, že *„odůvodnění rozhodnutí soudu jednajícího a rozhodujícího ve správním soudnictví, z něhož nelze zjistit, jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodné skutečnosti, nevyhovuje zákonným požadavkům kladeným na obsah odůvodnění a v konečném důsledku takové rozhodnutí zasahuje do základních práv účastníka řízení, který má nárok na to, aby jeho věc byla spravedlivě posouzena.“* Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, dále uvedl, že pokud *„z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů či utváření závěru o skutkovém stavu, z jakého důvodu nepovažoval za důvodnou právní argumentaci stěžovatele v žalobě a proč subsumoval popsany skutkový stav pod zvolené právní normy, pak je třeba pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a tím i nesrozumitelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.“*

[10] Námítka nepřezkoumatelnosti není důvodná. Z odůvodnění napadeného rozsudku je zřejmé, z jakého skutkového stavu krajský soud vycházel, jak vyhodnotil pro věc rozhodné skutkové okolnosti a jak je následně právně posoudil. Rozsudek je řádně odůvodněn a je plně srozumitelný. Z rozsudku krajského soudu jednoznačně vyplývají důvody, které krajský soud

vedly k zamítnutí žaloby. Nesouhlas stěžovatele s odůvodněním a závěry napadeného rozsudku nezpůsobuje jeho nepřezkoumatelnost (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2013, č. j. 2 As 47/2013 - 30, ze dne 29. 4. 2010, č. j. 8 As 11/2010 - 163 atd.).

[11] Ačkoliv si jistě lze představit podrobnější vypořádání uplatněných žalobních námitek, postup krajského soudu odpovídá konstantní judikatuře, podle níž není povinností správního soudu reagovat na každý dílčí argument uplatněný v podání a ten obsáhle vyvrátit; úkolem soudu je uchopit obsah a smysl argumentace a vypořádat se s ní (podpůrně srov. nálezy Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 201/04, I. ÚS 729/2000, I. ÚS 116/05, IV. ÚS 787/06, III. ÚS 989/08, III. ÚS 961/09, IV. ÚS 919/14, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2015, č. j. 9 As 221/2014 - 43). Krajský soud požadavkům uvedené judikatury plně dostál. Srozumitelně vysvětlil, proč není pro posouzení věci relevantní prodlení správních orgánů při vyřizování žádosti (způsobené zrušením původního rozhodnutí ministerstva), z něhož stěžovatel dovozoval povinnost ministerstva umožnit mu dodatečné předložení chybějícího dokladu. Objasnil, proč ministerstvo nebylo povinno vyzvat stěžovatele ještě jednou k předložení dokladu o uhrazeném pojistném a jaký smysl mělo předložení tohoto dokladu pro posouzení splnění zákonných podmínek. Co se týče poukazu stěžovatele na to, že krajský soud „*zcela pomíjí prokazatelné chyby v postupu správních orgánů*“, je nutné zdůraznit, že v žalobě stěžovatel konkrétně poukazyval pouze na to, že výzva ministerstva byla nepřehledná, že nebyl znovu vyzván k předložení chybějícího dokladu a že žalovaná nezohlednila doklad přiložený k odvolání. Ke všem těmto námitkám se krajský soud jasným a přezkoumatelným způsobem vyjádřil.

[12] Kasační námitka, že ministerstvo stěžovatele nevyzvalo k seznámení se s podklady rozhodnutí, nebyla uplatněna v žalobě, a je tudíž nepřípustná (srov. § 104 odst. 4 s. ř. s.). Nadto neodpovídá obsahu správního spisu. Z něj vyplývá, že výzva k seznámení se s podklady rozhodnutí byla dne 6. 11. 2018 zaslána zástupci stěžovatele a dne 7. 11. 2018 mu byla doručena. Stěžovatel byl tedy k seznámení se s podklady rozhodnutí řádně vyzván, této možnosti nevyužil. Krajský soud v žádném případě neignoroval toto domnělé procesní pochybení.

[13] Pro posouzení věci je rozhodující, zda stěžovatel v řízení před ministerstvem předložil podklady nezbytné pro posouzení žádosti a pokud ne, zda bylo ministerstvo povinno jej znovu vyzvat k předložení chybějícího podkladu (dokladu o uhrazeném pojistném).

[14] Podle § 46 odst. 7 písm. b) zákona o pobytu cizinců je cizinec povinen k žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání předložit *doklad prokazující, že úhrnný měsíční příjem cizince a společně s ním posuzovaných osob pobývajících na území nebude nižší než součet částek životních minim cizince a s ním společně posuzovaných osob a nejvyšší částky normativních nákladů na bydlení stanovených pro účely příspěvku na bydlení zvláštním právním předpisem nebo částky, kterou cizinec věrohodně prokáže jako částku skutečných odůvodněných nákladů vynakládaných na bydlení své a společně posuzovaných osob; společně posuzovanými osobami se pro účely tohoto zákona rozumí osoby uvedené v § 4 odst. 1 zákona o životním a existenčním minimu za podmínek uvedených v § 4 odst. 2 a 3 zákona o životním a existenčním minimu; za příjem se považuje příjem započítatelný podle zákona o životním a existenčním minimu, s výjimkou jednorázového příjmu, přídatku na dítě, podpory v nezaměstnanosti, podpory při rekvalifikaci a dávek v systému pomoci v hmotné nouzi; pro účely výpočtu příjmu se § 8 odst. 2 až 4 zákona o životním a existenčním minimu nepoužije (...).*

[15] Podle § 82 odst. 4 správního řádu [k] *novým skutečnostem a k návrhům na provedení nových důkazů, uvedeným v odvolání nebo v průběhu odvolacího řízení, se přihlédne jen tehdy, jde-li o takové skutečnosti nebo důkazy, které účastník nemohl uplatnit dříve.*

pokračování

[16] Kasační námitky jsou formulovány velmi obecně a do značné míry odpovídají námitkám žalobním. Těmito se nicméně věcně zabýval již krajský soud. Stěžovatel však nepolemizuje s jeho závěry a úvahami a na vypořádání žalobních námitek provedené krajským soudem fakticky nereaguje. Trvá na tom, že nebyly naplněny důvody pro zamítnutí jeho žádosti, resp. že fakticky (materiálně) splnil podmínky pro prodloužení doby platnosti pobytového oprávnění. Opakuje, že požadovaný doklad o uhrazeném pojistném doložil již v původním řízení, a tento pozbyl aktuálnosti z důvodu nečinnosti správních orgánů. Ty měly postupovat tak, aby byly odstraněny vady žádosti, tj. měly stěžovatele opakovaně vyzvat k předložení chybějícího dokladu. Případně měly přihlídnout k tomu, že stěžovatel požadovaný doklad předložil v odvolacím řízení, resp. že z ostatních podkladů doložených stěžovatelem výše jeho příjmů vyplývala.

[17] Kasační soud se podobnými situacemi již opakovaně zabýval. Výstižně je judikatura k této problematice shrnuta např. v rozsudku ze dne 15. 5. 2019, č. j. 8 Azs 249/2018 - 57: „*Ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu se vyvinula v obecný závěr, že v řízení o žádosti leží primární povinnost jednat aktivně na žadateli, nikoliv na správním orgánu, a to i ve vztahu k pobytovým věcem cizinců (srov. rozsudek ze dne 12. 3. 2015, č. j. 9 Azs 12/2015 - 38, ze dne 4. 11. 2015, č. j. 3 Azs 162/2015 - 43, ze dne 3. 3. 2016, č. j. 10 Azs 95/2015 - 36, ze dne 29. 8. 2016, č. j. 7 Azs 99/2016 - 36 nebo ze dne 15. 11. 2017, č. j. 8 Azs 111/2017 - 36).*“ K tomu soud dále uvedl v rozsudku ze dne 13. 9. 2019, č. j. 1 Azs 278/2019 - 25, že „*je v zájmu žadatele o pobytové oprávnění, resp. o prodloužení jeho platnosti, aby shromáždil a správnímu orgánu předložil všechny podklady potřebné ke kladnému vyřízení jeho žádosti. Pokud tak žadatel neučinil, nelze považovat za pochybení správních orgánů, že v důsledku jeho nečinnosti rozhodly v jeho neprospěch, neboť musely vycházet z podkladů, které měly k dispozici (viz krajským soudem odkazovaný rozsudek NSS ze dne 12. 3. 2015, č. j. 9 Azs 12/2015 - 38). Není tedy na správních orgánech či soudu, aby samy vyhledávaly skutečnosti svědčící ve prospěch žadatele, nebo zkoumaly, zda je stěžovatel skutečně schopen s doloženými měsíčními příjmy řádně uspokojovat své běžné potřeby. Stěžovateli proto nelze přisvědčit, že si správní orgány měly vyžádat jeho peněžní deník nebo že si měly ex officio zajistit potřebné podklady u finančního úřadu.*“ Poukázat lze rovněž na rozsudek ze dne 15. 5. 2019, č. j. 8 Azs 249/2018 - 57, v němž kasační soud konstatoval: „*S ohledem na výše uvedenou povinnost žadatelů se nelze ztotožnit ani s námitkou stěžovatelky, že si měl správní orgán I. stupně existenci zdravotního pojištění ověřit samostatně i bez její součinnosti. Tím spíše za situace, kdy se výslovně jedná o zákonnou obligatorní součást žádosti. Ostatně i stav výše zmiňovaných nedoplateků u finanční správy a správy sociálního zabezpečení, u nichž stěžovatelka dokládací povinnost žadatelů nepopírá a nezpochybňuje, by si správní orgány mohly hypoteticky zjistit dotazem u těchto orgánů veřejné moci. Zákon však výslovně stanovuje, že doložení těchto podkladů je povinností žadatele.*“

[18] Co se týče možnosti přihlídnout k dokladům předloženým teprve v odvolacím řízení, tj. po ukončení řízení před správním orgánem I. stupně, vyslovil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 19. 1. 2017, č. j. 10 Azs 206/2016 - 48: „*Řízení (odvolací řízení ve věci neprodloužení povolení k pobytu, pozn. soudu) se vede o žádosti stěžovatelky, tedy nebylo zahajováno z moci úřední. Nebylo rozhodováno o uložení povinnosti ani o otázce správního trestání. Krajský soud správně poukázal na rozhodnutí NSS, ze kterého vyplývá, že v řízeních o žádosti je zásada koncentrace řízení zcela namístě (rozsudek NSS ze dne 4. 11. 2009, č. j. 2 As 17/2009 - 60, dále srov. např. rozsudky NSS cit. v předchozím bodě). K uplatňování této zásady běžně dochází též v pobytových věcech cizinců a nepřipouštějí se zde žádné odchylky (viz např. rozsudky NSS ze dne 4. 11. 2015, č. j. 3 Azs 162/2015 - 43, ze dne 3. 3. 2016, č. j. 10 Azs 95/2015 - 36, bod 12, nebo ze dne 29. 8. 2016, č. j. 7 Azs 99/2016 - 36, bod 25).*“ Obdobně též rozsudek ze dne 30. 3. 2020, č. j. 1 Azs 513/2019 - 34).

[19] Judikatura tedy dlouhodobě setrvává na názoru, že v případě řízení o žádosti je především na žadateli, aby vyvinul dostatečnou aktivitu pro kladné vyřízení žádosti. Naopak se v takovém řízení neuplatní zásada vyšetřovací, podle níž by bylo na správním orgánu, aby zjišťoval skutečný stav věci. Uvedené závěry plně dopadají také oblast pobytu cizinců. *Ad absurdum* by si správní orgány byly schopny obstarat prakticky všechny doklady samy, a požadavky v zákoně by byly

touto optikou redundantní (např. doklad prokazující bezdlužnost dotazem na finanční či celní úřady; doklad o cestovním zdravotním pojištění dotazem na zdravotní pojišťovny atd.) Zákon ovšem tyto povinnosti ukládá žadateli, ne správnímu orgánu. Doklady je pak nutné s ohledem na zásadu koncentrace řízení předložit již v řízení před prvostupňovým orgánem.

[20] Výše uvedené závěry lze plně vztáhnout i na nyní projednávanou věc. Stěžovateli byla v řízení před ministerstvem dána možnost, aby doložil úhrnný měsíční příjem. Ministerstvo ve výzvě ze dne 25. 6. 2018 zřetelně uvedlo, že posouzení výše úhrnného měsíčního příjmu nelze učinit na základě dokladů o příjmech za rok 2016 pro jejich neaktuálnost a vyzvalo stěžovatele: „*předložte originál či ověřenou kopii platebního výměru na daň z příjmů fyzických osob za předchozí zdaňovací období (rok 2017). K tomuto platebnímu výměru současně doložte doklad vydaný příslušnou správou sociálního zabezpečení o výši zaplaceného pojistného na sociální zabezpečení a na státní politiku zaměstnanosti za předchozí období (rok 2017) včetně přehledu penále, aby bylo možné stanovit Váš čistý úhrnný měsíční příjem (...).*“ Ve výzvě tedy ministerstvo výslovně upozornilo na skutečnost, že dosud předložené podklady již nejsou aktuální a je zapotřebí doložit nové; poučovací povinnosti tedy zcela dostalo. Přitom uvedlo srozumitelně, jaký nedostatek má podání a jakým způsobem ho lze odstranit. Navíc, jak správně podotkl již krajský soud, stěžovatel byl ve správním řízení zastoupen advokátem, který jakožto profesionál musel nutně výzvě plně porozumět. Požadovaný doklad prokazující úhrnný měsíční příjem však stěžovatel předložil teprve v odvolacím řízení, ve kterém se uplatňuje zásada koncentrace řízení. S ohledem na tuto zásadu nebyla žalovaná povinna takový (nový, v prvoinstančním řízení nepředložený) podklad zohlednit.

[21] Nelze přisvědčit názoru stěžovatele, že měl být opakovaně vyzván k předložení dokladu o uhrazeném pojistném poté, co jej k výzvě ze dne 25. 6. 2018 nedoložil. Krom toho, že ministerstvo ve výzvě specifikovalo, které podklady chybí pro řádné posouzení žádosti a označilo požadované dokumenty, dále výslovně uvedlo: „*Pokud na základě této výzvy v určené lhůtě neodstraníte výše specifikované nedostatky Vámi již předložených náležitostí žádosti, správní orgán Vaši žádost zamítne.*“ Stěžovatel tedy byl řádně seznámen s následky případného nedoložení veškerých požadovaných podkladů, a nebylo proto na místě jej opětovně k předložení chybějících podkladů vyzývat. Není povinností správních orgánů opakovat dostatečně určité a srozumitelné výzvy či poučení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2020, č. j. 1 Azs 511/2019 - 38). Jak navíc bylo uvedeno výše, v řízení o žádosti je především na žadateli, aby předložil požadované doklady.

[22] Liché je rovněž tvrzení stěžovatele, že z ostatních předložených dokladů bylo možné zcela přesně stanovit výši úhrnného měsíčního příjmu. Z § 46b odst. 7 písm. b) zákona o pobytu cizinců ve spojení s § 7 zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, ve znění pozdějších předpisů vyplývá, že při zjišťování úhrnného měsíčního příjmu správní orgány vychází z tzv. čistého příjmu, tedy v případě příjmů z podnikání z příjmů po odpočtu příslušných výdajů (výdajů vynaložených na dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů, na daň z příjmů a na pojistné na sociální zabezpečení). Pro výpočet čistého příjmu je tedy nezbytné, aby měl správní orgán k dispozici nejen údaje o příjmu a výši daně, ale i o částce uhrazené na sociální pojištění. Výstižně a přehledně je daná problematika vysvětlena v rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 26. 8. 2020, č. j. 30 A 18/2019 - 41, na nějž zdejší soud v podrobnostech odkazuje. Za účelem posouzení splnění podmínky stanovené v § 46 odst. 7 písm. b) zákona o pobytu cizinců tedy nepostačovalo, že stěžovatel předložil platební výměr na daň z příjmů fyzických osob, ale bylo nezbytné předložit rovněž doklad o uhrazeném pojistném. Krajský soud tedy i tuto žalobní námitku vyhodnotil správně.

pokračování

[23] Stěžovatel v kasační stížnosti opakovaně namítal, že nebyl dostatečně zjištěn skutečný stav věci. Jak ovšem vyplývá z výše uvedeného, pro posouzení věci je podstatné především to, že stěžovatel v reakci na výzvu ze dne 25. 6. 2018 nepředložil ve stanovené lhůtě doklad o uhrazeném pojistném. O této skutečnosti přitom není sporu. Stěžovatel neoznačil žádné jiné konkrétní okolnosti věci, které byly dle jeho názoru opomenuty. Pokud měl na mysli okolnost, že doklady musel předkládat opakovaně, neboť původní rozhodnutí ministerstva bylo zrušeno a již předložené doklady v důsledku toho pozbyly na aktuálnosti, pak se k této otázce dostatečně jasně vyjádřil již krajský soud. Poukázal na to, že ministerstvo bylo oprávněno, resp. povinno pro nové posouzení věci požadovat předložení aktuálních dokladů. Takový postup je naprosto standardní (srov. rozsudek ze dne 12. 3. 2020, č. j. 1 Azs 511/2019 - 38). Ostatně, ostatním požadavkům uvedeným ve výzvě ze dne 25. 6. 2018 stěžovatel bez dalšího vyhověl, nijak je nerozporoval.

[24] Takový postup pak nemohl být ani přepjatě formalistický. Nejvyšší správní soud si je samozřejmě vědom judikatury Ústavního soudu předestřené stěžovatelem, ze které vyplývá, že ve výjimečných případech je nutné namísto doslovného jazykového výkladu právního předpisu přihlídnout k jeho systematické a účelu, jakož i k individuálním okolnostem každého případu. V daném případě však nelze odhlédnout od jasného zákonného znění, které neumožňuje se od něj odchýlit a žádosti vyhovět, pokud stěžovatel nevyhověl výzvě správního orgánu I. stupně k součinnosti a doklad nezbytný pro posouzení jeho žádosti nedoložil. Jak již kasační soud uvedl, v daném případě nelze uplatnit odchylku od zásady koncentrace řízení, neboť stěžovatel mohl tento doklad předložit již v řízení před ministerstvem.

[25] S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.). Nejvyšší správní soud ve věci rozhodl dle § 109 odst. 2 s. ř. s. bez jednání.

[26] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, které by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože jí v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

[27] Na závěr Nejvyšší správní soud podotýká, že samostatně nerozhodoval o stěžovatelově návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, protože o tomto mimořádném opravném prostředku bylo rozhodnuto bez zbytečného prodlení po nezbytném poučení účastníků řízení a obstarání dalších podkladů nutných pro rozhodnutí (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2003, č. j. 2 Azs 3/2003 - 44, publikován pod č. 173/2004 Sb. NSS). Protože Nejvyšší správní soud nerozhodl o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, rozhodl podle § 10 odst. 1 věta první zákona č. 549/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o vrácení zaplaceného soudního poplatku ve výši 1 000 Kč (výrok III).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. listopadu 2020

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu